

החלטת אכיפה חשבונאית 25-2

נושא ההחלטה:

סיווג תזרימי מזומנים מרכישה ומכירה של ניירות ערך המוחזקים למסחר

תאריך החלטה:

פברואר 2025

סוג ותאריך הדיווח:

דוחות כספיים לשנת 2023 ודוחות כספיים ליום 30 ביוני 2024 (להלן: "הדוחות הכספיים").

תיאור המסכת העובדתית והטיפול החשבונאי שיושם:

התאגיד הינו שותפות העוסקת בתחום הגז והנפט, אשר יש לה השקעות בניירות ערך (מניות ואגרות חוב) שסווגו כ"מוחזקים למסחר" בהתאם להוראות תקן דיווח כספי בינלאומי 9 (להלן: "IFRS 9"). מסחר בניירות ערך אינו פעילות עסקית עיקרית של השותפות. עם זאת, השותפות סיווגה את תזרימי המזומנים ממכירה ורכישה של אותם ניירות ערך כתזרים מזומנים מפעילות שוטפת.

לעמדת השותפות הסיווג שנקטה הינו נאות וזאת לאור נוסח סעיף 15 לתקן חשבונאות בינלאומי 7 (להלן: "IAS 7") אשר קובע:

"ישות עשויה להחזיק בניירות ערך ובהלוואות למטרות מסחר, ובמקרה זה הם דומים למלאי שנרכש באופן ספציפי לצורך מכירה. לפיכך, תזרימי מזומנים הנובעים מהרכישה ומהמכירה של ניירות ערך למסחר מסווגים כפעילויות תפעוליות..." [ההדגשות אינן במקור].

למעשה, IAS 7 אינו מגדיר את המונח "ניירות ערך למסחר", ולכן לעמדת השותפות ניתן להתבסס על המונח "מוחזק למסחר" אשר הוגדר ב-IFRS 9 כאמור. כלומר, לעמדת השותפות, רכישות ומכירות של ניירות ערך העונים להגדרת "מוחזק למסחר" בהתאם להגדרה בנספח א' ב-IFRS 9 מסווגים במסגרת תזרים המזומנים מפעילות שוטפת.

החלטת סגל הרשות:

השותפות נתבקשה לשנות את הסיווג כך שהרכישות והמכירות של ניירות הערך יוצגו במסגרת תזרים המזומנים מפעילות השקעה.

בסיס להחלטה:

כאמור לעיל, סעיף 15 ל-7 IAS מתייחס לעניין סיווג תזרימי מזומנים הנובעים מרכישה ומכירה של ניירות ערך למסחר. בסיפא של הסעיף צוין:

"...באופן דומה, מקדמות והלוואות במזומנים שניתנו על ידי מוסדות פיננסיים מסווגות, בדרך כלל, כפעילויות תפעוליות, מאחר שהן מתייחסות לפעילות העיקרית לייצור-הכנסות של אותה ישות."
[ההדגשות אינן במקור].

ניתן להסיק, כי הדימוי בסיפא אשר מתייחס לפעילות עיקרית לייצור הכנסות מתייחס גם למקרה המתואר ברישא, קרי, תזרימי מזומנים מרכישה ומכירה של ניירות ערך למסחר יסווגו כתזרים מפעילות שוטפת רק אם הם חלק מפעילות העיקרית של הישות לייצור הכנסות.

כמו כן, במסגרת פרסום התקן החדש IFRS 18 פורסמו תיקונים ל-7 IAS לעניין סיווג תזרימי מזומנים מריבית ודיבידנדים:

"34א. ישות, מלבד אותן ישויות המתוארות בסעיף 34ב, תסווג:

(א) ריבית ששולמה (כמתואר בסעיף 32) כתזרימי מזומנים מפעילויות מימון.

(ב) ריבית ודיבידנדים שהתקבלו כתזרימי מזומנים מפעילויות השקעה.

34ב. ישות שמשקיעה בנכסים או שמספקת מימון ללקוחות כפעילות עסקית עיקרית (כפי שנקבע ביישום סעיפים 30-41 לתקן דיווח כספי בינלאומי 18) תקבע את אופן הסיווג של דיבידנדים שהתקבלו, של ריבית שהתקבלה ושל ריבית ששולמה בדוח על תזרימי המזומנים על ידי התייחסות לאופן – ביישום תקן דיווח כספי בינלאומי 18 – שהיא מסווגת הכנסות מדיבידנדים, הכנסות ריבית והוצאות ריבית בדוח על הרווח או הפסד. ישות תסווג את הסיכום של כל אחד מתזרימי מזומנים אלה בקטגוריה יחידה בדוח על תזרימי המזומנים (כלומר, כפעילויות תפעוליות, כפעילויות השקעה או כפעילויות מימון)."

[ההדגשות אינן במקור]

כלומר, לאחר תיקון התקן ככלל – תזרימי מזומנים מריבית ודיבידנדים שהתקבלו יסווגו לפעילות השקעה, אלא אם מדובר בישות אשר פעילותה העיקרית היא בתחומי המימון או ההשקעות (בהתאמה). במסגרת התיקונים לא ראה ה-IASB לנכון לתקן גם את סעיף 15 ל-7 IAS, ולפיכך,

להבנת סגל הרשות, מכך ניתן להסיק, כי מראש הפרשנות המקובלת לסעיף הייתה כי רק כאשר פעילות המסחר בניירות ערך היא חלק מפעילותה העיקרית של הישות יהיה זה ראוי לסווג את תזרימי המזומנים ממנה לפעילות השוטפת. מדיניות השותפות, לפיה יש לסווג את התזרימים ממכירה ורכישה לפעילות שוטפת, תוביל לאחר תיקון התקן, לתוצאה בלתי סבירה, אשר קשה לקבל שאליה התכוון ה-IASB, לפיה תזרימי המזומנים מרכישה ומכירה של ניירות הערך היו מסווגים כפעילות שוטפת, אך פירות ההשקעה בניירות הערך (ריבית/דיבידנדים) היו מסווגים כפעילות השקעה.

תיאור הטיפול שיושם:

סגל הרשות הסכים לקבל כי במקרה דנן, לפני פרסום התיקונים בעקבות IFRS 18, הייתה חוסר בהירות מסוימת ב-IAS 7 לעניין הגדרת ניירות ערך למסחר והתפיסה שנשענה על הגדרת "מוחזק למסחר" ב-IFRS 9 לא הייתה בלתי סבירה עובר למועד התיקונים. לפיכך, השותפות נתבקשה לשנות את הסיווג כשינוי מדיניות חשבונאית.